

Stichting VPSG

advies en ondersteuning
bij vragen rond
seksueel geweld,
godsdienst en zingeving

Nieuwe Groenmarkt 8
2011 TW Haarlem
023-5328222
info@vpsg.nl
www.vpsg.nl

JAARVERSLAG **2012**

INHOUD

Voorwoord	3
Column	4
1. Het werk van de VPSG	6
Visie en missie	6
Hulp bij de verwerking van seksueel geweld	6
Netwerken, workshops, lezingen en vertegenwoordigingen	10
Projecten	11
Weet wat er speelt	11
Levenslessen- op zoek naar waarde in intimiteit, relaties en seksualiteit	13
2. Bestuur, medewerkers en organisatie	14
3. Financiën	16
Rekening VPSG 2012 en begroting 2013	16
Rekening en begroting projecten 2012/2013	17
Resultaten en balans 2012	18
Toelichting op de financiën	20

VOORWOORD: EROVER BLIJVEN PRATEN

Het is al even geleden dat het project ‘Praat erover’ binnen de VPSG werd afgesloten. Destijds maakte het op mij grote indruk en heeft het mij geleerd hoe belangrijk het is om pijnlijke ervaringen een plek te laten krijgen binnen de setting van het pastoraat. Met de keuze voor een nieuwe paus wordt dat weer uiterst actueel. Paus Benedictus heeft het in de afgelopen jaren niet gemakkelijk gehad. Zijn aimabele voorganger had wel wat steken laten vallen in de bestrijding van seksueel misbruik in zijn kerk. De minstens even vriendelijke kardinaal Danneels van België eveneens. Stemmen klinken daarom dat hij thuis moet blijven bij de komende pausverkiezing. En alsof het nog niet erg genoeg is worden nieuwe namen genoemd van hooggeplaatsten, die zichzelf schuldig hebben gemaakt aan laakbare handelingen. Het is niet goed dat een geloofsgemeenschap zich hult in stilzwijgen als mensen het slachtoffer worden van seksueel geweld. Juist binnen de pastorale setting mag verwacht worden dat mensen een stem kunnen krijgen, dat zij gehoord worden. Al jarenlang zetten de medewerkers van de VPSG zich in om klankbord en steun te zijn voor deze mensen. Het is geen reden voor pastores en andere werkers in het veld om achterover te gaan leunen. Integendeel: het werk van de VPSG daagt ons uit om te blijven praten over misstanden.

De kerk verkeert in een crisis, vanwege het verzwegen seksueel geweld. Maar de crisis, waarin slachtoffers terecht komen is vele malen erger. Erover blijven praten geldt daarom ook zeker voor hen. Binnen de VPSG is er ruimte om op verhaal te komen. Goed dat er een plek is waar dit kan. Een crisis, ook in persoonlijke mensenlevens, kan er stevig inhakken. Maar gelukkig zijn er verhalen bekend van mensen, die zelfs na de meest vreselijke ervaringen merkten dat die crisis soms nieuwe kansen geeft.

Menigmaal mocht ik zo’n klein lichtpuntje zien bij iemand die zijn of haar verhaal met me durfde delen. Daarom brandt er vaak een lichtje in de spreekkamer van de VPSG om deze kleine lichtpuntjes voor iemand zichtbaar te maken. Van harte wens ik onze VPSG toe dat dit kaarsje zal blijven branden, zodat erover gepraat kan blijven worden.

Theo van Driel, *voorzitter*

Parelsnoer

Op een vroege woensdagmorgen rinkelt de telefoon. “Ken je me nog?” klinkt het na het noemen van een naam. Er ging geen lampje bij me branden en ik wacht op het vervolg. De ander gaat door met te zeggen hoeveel jaar het geleden is dat ze bij me kwam voor gesprekken en hoe het toen met haar gesteld was. Gaandeweg haar verhaal licht het beeld op in mijn herinnering. Een verhaal over de verschrikkingen van haar kinderjaren, de stilte van het geheim, de tentakels die het verhaal nog steeds uitstrekten naar haar hier en nu, haar huwelijk, de zorgen over haar opgroeiende kinderen, de nachtmerries en haar plotselinge woede uitbarstingen, het stuklopen van haar werk bij de kinderopvang. Ik zie weer haar tengeren gestalte. En ondertussen vertelt ze door over hoe goed het nu gaat, het gezin is verhuisd uit de Randstad, ze woont nu fijn en heeft een grote tuin. Ze heeft een moeilijke studie afgerond en daarin ook werk gevonden en ze heeft haar verhaal nu ook gedeeld met haar man en zelfs met haar volwassen kinderen en “we hebben een kleinkind! Zo mooi, zo lief!”. Ik luister stilletjes, vind het bijzonder dat ze dit nu ook met mij delen wil. Ze zegt nog: “Nou, dat wilde ik je even vertellen, want die bergbeklimming is ooit begonnen daar in Haarlem en nu sta ik boven en geniet van alles.” Zo’n onverwacht telefoontje is als een glanzende parel, die ik rijg aan de draad die we hier spinnen.

Vlak voor Kerst belt B., even slaat de schrik me om het hart, we hebben onze gesprekken afgesloten en lukt het toch niet? Maar haar stem klinkt jubelend: “Het gaat heel goed met ons hoor en onze boom hangt vol lichtjes en engeltjes. En ik wou nog even zeggen, dat ik het zo fijn vond, dat je bij mij op bezoek kwam.” Een glanzend pareltje.

Er wordt gebeld, iemand doet open, iemand wordt binnen gelaten. Staat dan koud en verwaaid in het kantoor en zegt zelfbewust en vrolijk: “Ik kom een kop koffie halen. Het gaat heel goed met me hoor, maar ik mis jullie best wel eens. En ik wou even vertellen dat ik nu samen woon met een vriendin. Ik ben uit de kerk gestapt, maar niet uit mijn geloof, hoor.” Ze lacht hartelijk, drinkt een kop koffie en zegt nog even lekker te gaan winkelen. Ook zo’n parel, die glanzend oplicht en geregen kan worden aan onze gesponnen zilverdraad.

Na zoveel jaren werken bij de VPSG, na zoveel reeksen van gesprekken wordt dat snoer rijker en voller. Dit zijn maar enkele pareltjes, die ik hier deel, soms worden pareltjes wel weer eens wat dof en worden in een paar gesprekken weer met zorg opgepoetst. Want elke parel hervindt altijd weer haar glans.

Marthe Link

1 HET WERK VAN DE VPSG

Visie en missie

De stichting VPSG is een kenniscentrum op het gebied van seksueel geweld in relatie tot zingeving en godsdienst. Ieder kan er terecht met vragen rond vormen van relationeel geweld. Daarbij is de VPSG als oecumenische stichting gespecialiseerd in het leggen van verbanden tussen seksueel geweldtrauma's en godsdienst- of zingevingstrauma's. Hiermee richt de VPSG zich op een element dat vaak ontbreekt in de reguliere hulpverlening.

De VPSG is er voor ieder die hulp nodig heeft bij de verwerking van seksueel geweld, persoonlijk of indirect ervaren. Het oecumenische karakter biedt uitdrukkelijk openheid naar een breed spectrum van cliënten, binnen of buiten de kerken.

Naast begeleiding van cliënten biedt de VPSG voorlichting, scholing, training en ondersteuning aan professionals en vrijwilligerskader.

In de eerste plaats biedt de VPSG training en scholing aan professionals en vrijwilligers in de verschillende kerken om hen te helpen de problematiek van seksueel geweld in samenhang met geloofsvraagstukken in de kerken aan de orde te stellen en adequate ondersteuning te bieden aan slachtoffers.

In de tweede plaats biedt de VPSG aan seculiere hulpverleners haar kennis en inzicht in de geloof- of zingevingcomponent binnen trauma's ontstaan door seksueel geweld.

Onder de noemer Praat erover! wil de VPSG openheid over seksueel geweld bevorderen, het zwijgen van betrokkenen en omstanders doorbreken en adequate hulpverlening voor slachtoffers bieden.

Het werkterrein van de VPSG beslaat in principe de provincie Noord-Holland.

Hulp bij de verwerking van seksueel geweld

De advertentie die wij bij Google hebben zegt: *“Een luisterend oor nodig?”*

Seksueel misbruik: Praat erover! Stichting VPSG: hulp en goede raad; www.vpsg.nl”

In een notendop is dit wat wij al 27 jaar doen. Een **luisterend oor** bieden aan mensen, meestal vrouwen, soms mannen, die in hun jeugd te maken hebben gehad met seksueel misbruik. Vaak was de pleger een man en een bekende, meestal een familielid.

Seksueel misbruik gaat bijna altijd samen met een enorme dwang tot zwijgen.

De misbruikte kinderen worden met dreigementen gedwongen hun mond te houden en het misbruik te verdragen. Vaak wordt hen aangepreft dat het hun eigen schuld is. Ze belanden vaak in een groot isolement. Niet voor niets kozen wij als slagzin voor onze publicaties:

Praat erover! In de *sprekkamers* in Haarlem, via de telefoon en via de e-mail **helpen** we woorden te vinden voor het onzeggbare. Proberen we de macht van het isolement te doorbreken, het vuur van de overlevingskracht aan te wakkeren, **goede raad** te geven als het leven ineen dreigt te storten.

De advertentie op Internet maakt dat velen ons weten te vinden. Anderen komen via een aanbeveling van een pastor of vriendin. Sommigen vinden een folder van ons achter in hun kerk. Ook media aandacht dit jaar voor het werk van de Commissie Deetman over seksueel misbruik in de Rooms-katholieke kerk zorgde voor telefoontjes met vragen, verhalen en behoefte aan dat luisterend oor.

In 2012 voerden we in totaal bijna 550 gesprekken. Hiervan waren er 46 met mensen die we eenmalig of soms twee of drie keer spraken. In het algemeen zijn de mensen die bij ons aankloppen vrouw. Van de 33 die regelmatig contact hadden met een van de counselors waren drie mannen. Bij de incidentele contacten (37) waren ook drie mannen. Het aantal mannen met wie we gesprekken voeren neemt wel toe. Een reden kan zijn dat door het werk van de Commissie Deetman veel aandacht ontstond voor het misbruik van jongens/mannen. Voor hen bestaat ook goede hulp en lotgenotencontact via KLOKK (Koepel Landelijk Overleg Kerkelijk Kindermisbruik). Dat mannen niet zo gauw aankloppen bij de VPSG heeft misschien te maken met de lange geschiedenis van vrouwenhulpverlening waar de V in onze naam ook nog steeds naar verwijst. Maar sinds 2003 kloppen mannen bij de VPSG aan en ook zij voelen zich bij ons gehoord. Een enkele maal verwijzen we op verzoek naar een mannelijke hulpverlener.

PASTORALE GESPREKKEN IN KAART GEBRACHT

Jaar	in Haarlem of elders	per telefoon of e-mail	Totaal	Aantal personen met regelmatig contact	Vrouw/Man	Incidenteel contacten (1-3 keer p.p) Aantal personen
2012	184	310	494	33	30/3	46
2011	188	311	499	37	36/1	40
2010	168	237	405	39	35/4	37
2009	244	238	482	38	36/2	6
2008	283	267	550	41	39/2	4
2007	289	363	652	38	35/3	7
2006	411	233	644	35	31/4	
2005	268	157	425	27	24/3	
2004	264	171	435	30	28/2	
2003	316	173	489	32	31/1	
2002	420	172	592	35	35/0	
2001	414	108	522	31	31/0	
2000	287	65	352	30	30/0	

Veel van de personen die regelmatig contact hebben komen al lang bij ons. Voor hen is het contact één keer in twee of drie weken net voldoende om staande te blijven in het dagelijks leven of om lastige dingen even met behulp van een counselor in het juiste perspectief te zien: een soort Eerste Hulp bij Leven. Met anderen wordt het contact afgebouwd als het genoeg geweest is. Bij sommigen is dat na een paar gesprekken, bij anderen na een jaar of meer.

De meeste gesprekken worden gevoerd door Marthe Link en Maddy de Bruin, onze twee counselors. De andere twee medewerksters bouwen soms in het telefonische contact zo'n band met iemand op dat ze dat contact blijven volhouden. Marthe en Maddy merken wel in hun praktijk dat er meer mensen zijn met complexe problematiek; naast geestelijke problemen zijn er problemen met bijvoorbeeld huisvesting, financiën en familie. Er zijn ook steeds meer mensen die een tijd in een instelling voor geestelijke gezondheidszorg geweest zijn.

Ook hakt bij deze groep de crisis erin; er zijn heel wat mensen die geen bijdrage (meer) kunnen leveren voor de gesprekken en ook de reiskosten naar Haarlem kunnen een belemmering vormen. Gelukkig hebben we ook dit jaar een gift gekregen van Stichting ISCC te Haarlem voor individueel pastoraat.

E-mailcontact blijft belangrijk in ons werk en de counselors besteden veel tijd aan het beantwoorden en zoeken naar ingangen van gesprek met mensen die zij nooit gezien hebben.

Leeftijd	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000
< 35	4	4	5	4	4	7	2	1	5	5	7	6	6
35-45	3	5	3	10	11	7	8	5	7	10	7	10	11
45-55	9	10	10	11	13	16	14	15	10	9	9	5	5
55-65	10	13	16	10	9	4	8	1	3	2	3	6	4
65-75	5	3	3	2	2	2	1	2	2	3	6	4	3
> 75	2	2	2	1	2	2	2	3	3	3	3	-	1
Totaal	33	37	39	38	41	38	35	27	30	32	35	31	30

Van de groep regelmatige contacten is de jongste 23 en de oudste 89. In de incidentele contacten, voornamelijk per e-mail, hebben we soms contact met jonge vrouwen van rond de 18.

Vanaf het ontstaan van de VPSG werken we oecumenisch; we staan open voor alle soorten geloof en ongeloof en zoeken naar een begaanbare spirituele weg voor de persoon. Geloofs- of zingevingsvragen, onze specialiteit, zijn wel weer meer de reden dat mensen bij de VPSG aankloppen, velen ervaren dat ze in een reguliere therapie niet hoeven aankomen met een religieuze vraag. Ook hebben velen een spiritueel thuis gevonden in een reformatorische of evangelisch kerkgenootschap of groep waar ze zich vanwege de structuur en duidelijkheid en persoonlijke aandacht prettig voelen. Voor vragen rond seksualiteit en seksueel misbruik doen mensen dan juist een beroep op ons omdat ze het gevoel hebben dat hun "verwarde" (geloofs-) ervaringen omtrent deze problematiek niet in deze groepen bespreekbaar zijn.

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003
Rooms-Katholieke Kerk	7	8	14	14	12	7	10	9	7	12
Protestantse Kerk in Nederland	12	11	15	10	15	14	9	10	19	14
Oud-/Vrijgemaakt/ Christelijk Gereformeerd	-	1	2	3	3	4	2	1	1	1
Niet (meer) kerkelijk gebonden	6	5	6	4	4	7	6	3	2	4
Overig	8	12	2	7	7	6	8	4	1	1

De groep 'overig' is een verzamelgroep waarin o.a. pinkstergemeente, (zelfstandige) evangelische gemeenten, Islam, S'ai Baba valt.

We blijven altijd nadenken over hoe we de mensen die bij ons komen kunnen steunen in wat ze nodig hebben. Jarenlang was er geen behoefte aan contact met lotgenoten en wilde iedereen alleen individuele counseling. Af en toe komen de vragen naar lotgenotengroepen nu weer binnen.

We hebben op basis van vragen en eigen observaties twee nieuwe loten aan de boom van het pastoraat gehecht:

Maddy begeleidt als VPSG counselor samen met dominee Mirna Visschers de wandelingen en de ontmoetingsdag van oecumenische werkgroep 'Naomi'. Dit is een groep voor lotgenoten van seksueel misbruik, opgericht in de Noordoostpolder door Evelyne Fleer en pastor Marita Fennema. Evelyne Fleer heeft voor dit werk voor slachtoffers van seksueel misbruik in 2012 de Pater Grasveldpenning gekregen. De werkgroep organiseert in het voor- en najaar een wandeling voor vrouwen met ervaring van seksueel misbruik en een jaarlijkse ontmoetingsdag in een klooster. Maddy maakt voor deze dagen gebruik van de werkvormen die ontwikkeld zijn bij de VPSG.

Een ander nieuw experiment is de 'bewegingsgroep'. Bij veel vrouwen zien we hoe seksueel misbruik de relatie met het eigen lichaam geschaad heeft. Het lichaam heeft haar eigen herinneringen en het benaderen van het eigen lijf met liefde en respect is vaak moeilijk. Tel daarbij op de effecten van een geseksualiseerde samenleving en het eigen imperfecte lichaam kan een flinke last worden. We zochten naar een vertrouwde, laagdrempelige vorm om in aandacht en oefeningen een manier te vinden om naar het lichaam te luisteren, spanning op te sporen en te verzachten en meer balans te vinden. We vonden Yogadocente Kitty Steenvoort die met ons het avontuur wilde aangaan. In het najaar van 2012 hebben we met vrouwen uit ons adressenbestand zes keer anderhalf uur geoefend. De "lessen" zijn een mix van oefeningen en meditaties voor flexibiliteit, balans en stressvermindering. We hebben gekozen voor een inloopmodel zodat ieder kan komen wanneer het haar uitkomt maar de lessen bevallen zo goed dat iedereen zoveel mogelijk probeert te komen. Gemiddeld zijn er elke keer zes deelnemers. Na de les drinken we een kop thee en is er gelegenheid wat uit te wisselen of te vragen. Vanuit de VPSG deden Maddy en Gezien met deze lessen mee om het experiment ook goed te kunnen evalueren en ervaringen later na te kunnen bespreken. Na evaluatie met de deelnemers en Kitty hebben we besloten ook in 2013 met de groep door te gaan. Maddy en Gezien zullen

afwisselend met de groep meedoen en het nagesprek verzorgen. Zij zorgen ook voor begeleiding van de deelnemers als er persoonlijke, lastige dingen opkomen in de les. Een gift van de Diaconie van de Protestantse Kerk in Haarlem maakte deze groep mogelijk naast de bijdragen van de deelnemers.

Netwerken, workshops, lezingen en vertegenwoordigingen

Met bestuur en medewerkers proberen we, waar mogelijk, interessante en nuttige, bijeenkomsten bij te wonen. Maddy de Bruin en Marthe Link bezochten in februari de Luce-lezing in Utrecht over omgaan met het kwaad. Jeannette en Marthe gingen naar het slotfeest van het feministisch-theologisch blad FIER. Jeannette ging ook naar het Man/Vrouwdebat georganiseerd door Movisie, een bijeenkomst over de genderaanpak bij de therapie voor seksueel misbruik. Maddy en Gezien bezochten de avond van Women Inc. over effectieve seksuele voorlichting.

Wij gaven een interview over de situatie m.b.t. seksueel geweld in ons land aan een Canadese masterstudente Religiestudies.

Samen met de Groenmarktparochie organiseren we een keer per jaar een viering. Maddy en Lien Kenselaar van de parochie gingen samen voor in een viering met het thema: 'Aarden in goede grond.' Een dergelijke viering geeft altijd weer aanleiding om erna bij de koffie met mensen te spreken over gevolgen van seksueel misbruik. Door de jaren heen bouwen we aan een band met deze "buren".

Op 23 september was de Nieuwe Groenmarkt het decor voor een groot feest, georganiseerd door alle organisaties en ondernemers die aan de Groenmarkt zitten. Er was veel belangstelling voor de exposities, optredens en activiteiten op de verschillende adressen. Op het plein werd de langste lunchtafel van Haarlem opgezet en uitgebreid bezocht. Wij stonden met een informatie- en verkoopkraam en gaven geïnteresseerden een kijkje achter onze voordeur. Ook kon onze nieuwe tuinmuur, beschilderd met bloemen en vlinders door Gertie van der Zanden, bewonderd worden en dit bleek een goede publiekstrekker. Het was goed om samen met buurorganisaties zo'n activiteit te doen, velen wisten niet van elkaar wat er zich achter de deur afspeelt en we zijn zo toch meer bekenden van elkaar geworden met een lagere drempel tot samenwerken.

Onze voorzitter Theo van Driel vertegenwoordigde de VPSG op het feest ter ere van 55 jaar SKaNfonds.

Maddy is onze vertegenwoordigster in de VSK (Vereniging tegen Seksuele Kindermishandeling), een platform van zelfhulp- en belangenorganisaties betreffende seksueel geweld. Zij bezocht het 30-jarig Lustrum congres op 30 oktober. Dit was tevens de laatste activiteit van de landelijke VSK, daar zij zichzelf ophief vanwege het stoppen van subsidiegeld.

Maddy en Marthe zijn samen vertrouwenspersoon voor de Nederlandse Leverpatiënten Vereniging.

Marthe is al heel lang lid van de klachtencommissie van de Sint Josephstichting der Zusters Ursulinen van Bergen.

Projecten

Van klein naar groot. Project 'Weet wat er speelt' 2012

Het project Weet wat er speelt is erop gericht om onder intermediarissen het inzicht te verspreiden dat seksueel misbruik oneindig veel vaker voortkomt in gezinnen en andere primaire verbanden dan men denkt en om aan deze intermediarissen, meest pastores en predikanten handelingsmogelijkheden aan te bieden. Dat betekent kennis over misbruik en de gevolgen daarvan en trainingen.

Bij het aandacht vragen voor slachtoffers van seksueel geweld kunnen we nooit onmiddellijk grote slagen maken. Een aanpak van klein naar groot biedt meer kansen. Hoe meer en intensiever we de doelgroep bereiken hoe groter uiteindelijk het bereik kan zijn. Daarop zijn de activiteiten van dit driejarige project gericht.

In 2012 werd twee maal een middag over pastoraat voor slachtoffers van seksueel misbruik verzorgd door de projectleidster Jeannette Deenik-Moolhuizen in het kader van trainingen Klinisch Pastorale Vorming in het UMC Sint Radboud in Nijmegen voor pastores uit diverse kerken. De Klinische Pastorale Vorming (KPV) is een intensieve vorm van postacademische opleiding van predikanten, pastores en geestelijk verzorgers gericht op het herijken van het handelen van de pastoraal werker/geestelijk verzorger, met als bijzondere focus de integratie van persoonlijke biografie, geloofs- of levensbeschouwelijke traditie en inzichten uit de gedragswetenschappen in de praktijk van de pastorale of geestelijke zorg. De KPV-training doorloopt meerdere maanden. In maart 2013 wordt opnieuw een bijdrage aan een KPV-training verzorgd.

Daarnaast werd in 2012 een trainingsochtend over pastoraat aan slachtoffers van seksueel misbruik verzorgd voor het team Geestelijke Verzorging en Pastoraat van UMC Sint Radboud. Zowel de deelnemers aan de KPV als het pastorale team werden voorzien van aanvullende literatuur.

Er zijn een aantal voorbereidingsactiviteiten ontplooid om tot een met de stichting SMPR (Interkerkelijk Samenwerkingsverband tegen Misbruik in Pastorale Relaties) gezamenlijk aanbod in het kader van de permanente educatie voor predikanten van de PKN (Protestantse Kerken in Nederland) te komen.

In 2011 werd door de projectleidster een project over lichamelijke kerk en geloof geëntameerd in de Oude Lutherse kerk te Amsterdam. In het najaar van 2012 werden vier kerkdiensten gehouden, onder andere een over seksueel geweld geleid door de projectleidster. De diensten werden in het voorjaar door de vier betrokken predikanten gezamenlijk voorbereid. Er werd tevoren een aparte folder met de korte inhoud van de diensten gemaakt. De preken werden digitaal onder ongeveer honderd mensen verspreid en er wordt een boekje gemaakt met de inhoud van de vier diensten. Ook werd een gespreksavond georganiseerd om door te praten over (beleving van) seksualiteit en kwesties rond seksueel misbruik. In 2013 volgt een programma van films met nabespreking. De eerste daarvan in maart is: 'Festen' over seksueel misbruik. De preek over seksueel misbruik is te vinden via de website van de VPSG.

‘Je zit erin voor je het weet...’ was de titel van een trainingsmiddag voor pastores en predikanten op 12 november. Een predikant van een dorp in Noord-Holland vroegen we zijn ervaringen met een kwestie van seksueel misbruik in zijn gemeente, zijn interventies, zijn positie in het dorp enz. in te brengen als casus. Op intervisieachtige wijze hebben we op zijn aanpak gereflecteerd. Een zeer leerzame middag met een methode die in 2013 navolging verdient.

Er werd en wordt deelgenomen aan voorbereiding en uitwerking van het project ‘De herder op zijn hoede’, van kenniscentrum Movisie om te komen tot preventie van seksueel misbruik in (gezinnen binnen) Protestantse kerken, met speciaal focus op de kleine kerken van gereformeerde snit. Het ministerie van veiligheid en justitie subsidieert dit project. Het is van belang voor de VPSG om in een neutrale instelling als Movisie een inbreng te leveren. Dit vanuit onze kennis van kerkelijke culturen en structuren en de mogelijke samenhang van seksueel geweld- en godsdiensttrauma’s. Ook werd deelgenomen aan een door de politie Amsterdam-Amstelland georganiseerde bijeenkomst waar een onderzoek naar de aard, omvang, kenmerken en risicofactoren van seksueel geweld in de regio Amsterdam-Amstelland werd gepresenteerd. Door de opzet met verschillende inputrondes kon ook de VPSG goed worden geïntroduceerd bij een aantal hulpverleners uit die regio.

De ontwikkelingen na verschijnen van het rapport Deetman over seksueel misbruik binnen de Rooms-Katholieke kerk en het rapport Samson over misbruik in jeugdinstellingen worden op de voet gevolgd. Zo werd deelgenomen aan een bijeenkomst van een aantal RK parochies in en rond Amsterdam over de impact van het rapport Deetman. Jeannette ging voor in de RK Hofkerk in Amsterdam. Zij kreeg de vraag aandacht te besteden aan het seksueel misbruik in de kerken naar aanleiding van de Bijbeltekst: ‘Leid ons niet in bekoring’. De viering maakte veel los en er werd veel nagepraat met kerkgangsters. Ook hield zij een lezing in het kader van een oecumenisch project over gerechtigheid in het kader van de 40-dagentijd in Hoorn. Ook hier werd aan de ruim 20 deelnemers een informatiepakket uitgedeeld.

Een belangrijk onderdeel van het project is het uitbrengen van digitale nieuwsbrieven gericht op predikanten en pastores met informatie over seksueel misbruik, de gevolgen daarvan, pastorale handelingsmogelijkheden, boekaankondigingen, trainingen en conferenties. Ten behoeve van de nieuwsbrieven wordt voortdurend onderzoek verricht naar de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van (hulpverlening bij) seksueel misbruik. Uit dit onderzoek komen ook thema’s naar voren die binnen het project kunnen worden aangepakt. Andersom zijn een aantal kenniscentra weer abonnee van onze nieuwsbrieven. De nieuwsbrieven verschijnen vier keer per jaar en worden naar ongeveer honderd abonnees verstuurd. De Oecumenische Vrouwen Synode zet de nieuwsbrieven als link op haar website zodat er een veelvoud van lezers wordt bereikt.

De fondswerving voor het eerste jaar van ‘Weet wat er speelt’ verliep goed. Een aantal fondsen zagen het belang en wilden de doelstellingen ondersteunen. We zijn de gezamenlijke religieuze verenigd in de PIN, stichting Union, het Maria Stroot Fonds en de Doopsgezinde Ziekenverpleging dankbaar voor hun bijdragen. Sommige uitgaven vielen lager uit dan begroot en we hielden zo een bedrag over wat gebruikt gaat worden in het komende jaar.

Levenslessen- op zoek naar waarde in intimiteit, relaties en seksualiteit

‘Levenslessen’ ging in 2011 als onderzoeksproject van start. Projectleidster Maddy de Bruin-Meijer heeft de meeste taken voor dit project verricht, met waar nodig, assistentie van de andere teamleden. Aan de hand van de onderzoeksvraag ‘Welke waarden willen wij vanuit onze levenservaring of levensbeschouwing meegeven aan jonge mensen op het gebied van intimiteit, relaties en seksualiteit’ is er in 2011 gezocht naar materialen en werkvormen. Twee groepen mensen hebben met ons mee willen denken, hoe we dit gevoelige onderwerp op een respectvolle manier aan de orde kunnen stellen en daaruit kwam het advies om vooral te proberen scholen hiervoor warm te maken. We hebben contact gezocht met Arcade-Cilon in Amsterdam. Deze organisatie adviseert en begeleidt scholen op het gebied van identiteit en levensbeschouwing en maakt leskisten voor basisscholen rond diverse onderwerpen. In de ontmoetingen met hen werd enthousiast gereageerd op ons project en we hoopten daarom in 2012 met een gezamenlijke studiegroep te kunnen beginnen met de ontwikkeling van een lesmethode voor scholen. Vanuit Arcade-Cilon lukte het niet om deze studiegroep te bemensen en zo is de samenwerking opgeschort tot 2013. We hebben toen besloten het hele project in de ijskast te zetten, geen fondsen te werven en de ontwikkelingen af te wachten. Inmiddels zijn er afspraken gemaakt om alsnog te beginnen met de studiegroep en hebben we goede hoop op een voortzetting van dit belangrijke project.

Maddy schreef een artikel over het project voor het Nieuwsbulletin van de Zusters Franciscanessen van Heythuysen.

2 BESTUUR, MEDEWERKSTERS EN ORGANISATIE

Het bestuur bestond in 2011 uit Theo van Driel, voorzitter, Govert Jeronimus, penningmeester, Niny van Oerle-van der Horst en Fieke Klaver. Van Agaath van den Hogen namen we afscheid, zij zette zich jarenlang in voor de VPSG en betrok ons altijd bij haar werk als pastoraal werkende in Volendam.

Het bestuur kwam zes keer bijeen en besprak vragen en zaken die ter tafel kwamen zoals 'Met alle negatieve verhalen over de strijkstok, wordt het geld bij de VPSG goed besteed? Zijn wij sober?' Het is duidelijk dat zoveel mogelijk geld besteed wordt aan de doelstelling van de VPSG met bescheiden inkomens voor de werkers en veel vrijwillige inzet van o.a. het bestuur. Ook het beleidsplan werd besproken en bijgesteld. Het bestuur leverde hand en spandiensten bij activiteiten als het feest op de Groenmarkt en het benefiet. In de jaarvergadering werd met de medewerkers en de boekhouder het concept jaarverslag besproken. Daarna gingen bestuur en medewerkers dieper in op de zon- en schaduwkanten van het werken bij de VPSG.

Toen de boekhouder in september waarschuwde voor een dreigend groot tekort zetten alle bestuursleden een tandje bij om nog extra fondsen binnen te halen.

Niny van Oerle is aanspreekpunt voor de medewerkers en voerde met hen functioneringsgesprekken.

Vanuit het netwerk van Niny ontstond contact met financieel deskundige Patrick Mol, hij bekeek onze organisatie en publicaties en gaf advies. Hij bracht het werk van de VPSG onder de aandacht bij fondsen en wil waar nodig adviseren bij fondswerving. Ook dacht hij mee over het lastige probleem van aandacht genereren voor de problematiek van seksueel geweld en bracht ons in contact met communicatiedeskundige Ewoud Nysingh. Na een verkennend gesprek met Gezien kwam Ewoud langs om met het team plannen te maken voor PR. Het team schreef haar missie. Ook met deskundige hulp bleek het niet eenvoudig te zijn ons thema in de pers te krijgen. Veel journalisten willen het liefst alleen met slachtoffers spreken en hebben vaak te weinig oog voor de behoefte aan privacy en veiligheid van slachtoffers. Ook bestaan verschillende ideeën over de nieuwswaarde.

Het medewerkstersteam bestond uit: Marthe Link, Maddy de Bruin-Meijer, Jeannette Deenik-Moolhuizen en Gezien van der Leest. HBO-MW Stagiaire Anissa Miloudi kwam halverwege 2011 voor haar eerstejaars stage. Zij keek een half jaar met ons mee en participeerde in het project Levenslessen. Daarnaast presenteerde zij haar bevindingen over online hulpverlening en bespraken we de mogelijkheden voor ons werk. Het was enorm leuk om haar in ons team te hebben en over en weer veel te leren.

Marthe en Maddy voerden de pastorale gesprekken. Maddy was daarnaast het eerste kwartaal nog actief in het project 'Levenslessen'.

Jeannette heeft al haar tijd in het project 'Weet wat er speelt' gestopt. Gezien is het eerste aanspreekpunt, begeleidt het team en doet PR en fondswerving. Daarnaast is ze de contactpersoon naar het bestuur en maakt ze de verslagen van de bestuursvergaderingen. Het team bespreekt de plannen en de gang van zaken regelmatig in haar werkoverleg. We besteden veel aandacht aan de zorg voor onze pastoranten en onze eigen draagkracht daarbij. De activiteiten in de projecten worden inhoudelijk besproken.

In het kader van deskundigheidsbevordering is Maddy de vierjarige opleiding voor biografisch coach gestart. Op deze opleiding leer je de kunst om zó in gesprek te gaan met iemand dat diegene zichzelf in het eigen leven leert (her) kennen; zichzelf in een nieuw licht kan zien. Er wordt gewerkt met creatieve middelen (schrijven, tekenen), het werken met beelden en metaforen die Maddy kan gebruiken om het pastorale gesprek te ondersteunen en te verdiepen.

Gezien volgde een cursus sociale media en hun gebruik met het oog op haar taak om de website te onderhouden en bij te blijven op dit gebied.

Een belangrijke manier om met donateurs en belangstellenden in contact te komen, informatie over het werk te geven en fondsen te werven is het sponsordiner en benefietconcert. Dit jaar speelden de vier geschoolde muzikanten van Morelli's Birdzz de sterren van de hemel in de Groenmarktkerk. Menige aanwezige kon niet stil blijven zitten bij de ritmes van de groep. Na het concert was een tongstrelend feestmaal aangericht door Roosmarij en Marie van *Koken met sterren*. Tussen de gangen door trad verhalenvertelster Marieke van den Houten op en werd een loterij gehouden. Hoewel bewerkelijk geeft een dergelijke activiteit altijd weer veel voldoening. Dit jaar was het voor het eerst in het voorjaar en niet meer rond de kerst. Dit beviel goed, er waren meer mensen en men vond het prettiger om te reizen in dit seizoen. Voortaan zal eens in de twee jaar in het voorjaar een sponsoractiviteit op touw worden gezet.

Natuurlijk verscheen ons handzame Jaarverslag in het voorjaar en in het najaar de gebruikelijke Nieuwsbrief. Beide publicaties worden goed gelezen en we krijgen altijd flink wat reacties, vragen en aanmoedigingen. Ook worden beiden gebruikt om fondsen te werven bij donateurs en instellingen.

Februari 2013, Gezien van der Leest

3 FINANCIËN

Rekening VPSG 2012 en begroting 2013

Begroting 2012							
Inkomsten	2010	2011	2011	2012	2012	2013	2013
	werkelijk	begroting	werkelijk	begroting	werkelijk	begroting	werkelijk
	in €	in €	in €	in €	in €	in €	in €
Diakonie PKN	7.743	10.000	7.465	8.000	5.993	6.000	
RK instellingen	14.500	10.000	8.067	8.000	10.703	9.000	
fondsen/instellingen	13.850	13.500	16.460	18.000	12.289	14.000	
Donateurs	12.538	10.000	12.402	12.000	14.410	13.000	
Incidentele giften	1.889	3.500	2.220	2.000	4.078	3.000	
Bijdragen pastoranten	1.570	1.500	2.200	2.000	1.844	2.000	
Rente	2.073	1.500	1.506	1.500	1.798	1.400	
Lezingen/workshops	1.359	1.000	1.613	1.500	502	100	
Sponsoractiviteiten	4.250	2.500		1.500	1.404	0	
Doorberekende kosten	827	4.000	3.700	3.600	3.722	4.000	
Project 1		21.500	12.900	18.850	19.063	17.200	
Project 2		10.000	5.108	8.700	0	6.650	
Uit vermogen/tekort	9.811	-	2.727	2.500	710		
Totaal	70.410	89.000	76.368	88.150	76.514	76.350	

Uitgaven							
	2010	2011	2011	2012	2012	2013	2013
	werkelijk	begroting	werkelijk	begroting	werkelijk	begroting	werkelijk
	in €	in €	in €	in €	in €	in €	in €
Salaris coördinator	18.253	19.000	18.241	19.000	18.291	18.500	
Pastoraat	24.558	20.000	16.828	20.000	19.909	16.500	
Scholing/supervisie	655	1.500	930	1.500	218	500	
Reiskosten	3.239	2.000	2.015	2.500	2.997	2.500	
Huur	5.637	5.600	5.539	5.600	5.716	5.750	
Administratiekosten	1.100	1.100	1.100	1.100	1.150	500	
Organisatiekosten	3.842	4.000	3.419	4.000	3.893	3.500	
Bestuurskosten	373	800	481	900	838	750	
Materiaalkosten	1.226	1.000	856	1.000	290	850	
Publiciteit	4.532	2.000	3.512	4.500	2.176	2.500	
t.l.v. fondsen/voorziening	11.811		177		689	0	
Onvoorzien	362	500	186	500	170	500	
Project 1		21.500	15.888	18.850	15.152	17.200	
Project 2		10.000	7.196	8.700	1.114	6.650	
Project 1 saldo					3.911		
TOTAAL	75.588	89.000	76.368	88.150	76.514	76.350	

Rekening 2012 en Begroting 2013 van de Projecten

Rekening 2012		
Project 1		
Weet wat er speelt		
Uitgaven	2012	2012
	Begroting	Werkelijk
	in €	in €
Personeelskosten	10.500	10.391,66
Externe project kosten	3.500	2.050,00
Reiskosten	1.000	681,34
Organisatiekosten	1.500	1.200
Materiaalkosten	1.500	668,26
Publicaties en PR	500	-
Website	250	160
Onvoorzien	100	3.911,26
Totaal	18.850	19.062,52

Inkomsten		
Project 1	2012	2012
Fondsen	Begroting	Werkelijk
Stichting Union		2.000
Maria Strootfonds		2.000
Commissie PIN		10.000
Bijdrage deelnemers	1.500	900
Ziekenverpleging Haarlem		3.000
Eigen bijdrage VPSG	1.500	Naar 2013
Diaconie Haarlem		150
Saldo		3.911,26
Totaal	18.850	19.062,52

Rekening 2011		
Project 2		
Levenslessen		
Uitgaven	2012	2012
	Begroting	Werkelijk
Personeelskosten	4.500	1.114
Externe project kosten	1.500	
Reiskosten	1.000	
Organisatiekosten	1.000	
Materiaalkosten	500	
Publicaties en PR	100	
Website	100	
Onvoorzien		
Totaal	8.700	1.114

Inkomsten		
Project 2	2012	2012
Fondsen	Begroting	Werkelijk
Bijdragen deelnemers	950	
Eigen bijdrage VPSG	1.000	1.114
Totaal	8.700	1.114

Begroting 2013		
Project 1		
Weet wat er speelt		
Uitgaven	2013	2013
	Begroting	Werkelijk
	in €	in €
Personeelskosten	10.500	
Externe project kosten	2.000	
Reiskosten	700	
Organisatiekosten	1.200	
Materiaalkosten	1.000	
Publicaties en PR	1.500	
Website	200	
Onvoorzien	100	
Totaal	17.200	

Inkomsten		
Project 1	2013	2013
Fondsen	Begroting	Werkelijk
Bijdrage deelnemers	1.500	
Eigen bijdrage VPSG	1.500	
Saldo 2012	3.911	
Totaal	17.200	

Begroting 2012		
Project 2		
Levenslessen		
Uitgaven	2013	2013
	Begroting	Werkelijk
Personeelskosten	4.500	
Externe project kosten	250	
Reiskosten	800	
Organisatiekosten	600	
Materiaalkosten	250	
Publicaties en PR		
Website	50	
Onvoorzien	200	
Totaal	6.650	

Inkomsten		
Project 2	2013	2013
Fondsen	Begroting	Werkelijk
Eigen bijdrage VPSG	1.000	
Totaal	6.650	

ST. VPSG resultaten 2012		jan-dec 2012	begroting 2012	jan-dec 2011
Ontvangsten:	Donaties:	5.993	8.000	7.465
	Protesten: St. Hilfractie Haarlem	5.000		
	St. De Graaf	5.289		
	St. Columba	2.000	18.000	12.730
	Oud Kath. Kerk	--	--	990
	R.K. instellingen: Ordes/Compagnies	5.701		2.830
	Bodem/televisie	--	8.000	237
	Bijdrage kosten postquam: ISCC Haarlem	5.000	--	3.800
	Project "Weet wat er speelt" *)			
	Bijdragen: St. Lomen Haarlem	7.000		
	Voorzorgshd. Heemstede	2.000		
	Doopgng. Ziekveropl. Bloemendal	3.000		
	Kerkl. Ned. Religieuze Haarlem	10.000		
	Overigen	1.000	10.000	
	Af. uitgewest	--	15.150	
	Saldo (jaar 2011)	2.911	--	18.850
	Project "Levenslessen" bijdragen	--	8.700	5.108
	Donaties	14.410	12.000	11.068
	Bijdragen van parochies	1.844	2.000	1.200
	Bijdragen div. kerkelijke inst.	896	--	1.734
	nied. giften van derden	3.770	2.000	2.220
	Rente	1.798	1.500	1.500
	Opbrengst verkoop materiaal	502	--	1.557
	Opbrengst lezingen/wedstrijden	--	1.500	60
	Doorbor. kosten projecten	7.723	3.000	2.700
	Sponsor/benedictconcert	7.404	1.500	--
	Div. baten/fasten - vorige jaren	--	--	--
	Totaal ontvangsten	56.731	83.650	73.641
Uitgaven:	Salaries/soo. lasten coördinator	18.291	19.000	18.241
	Pastoraal werkers	10.909	20.000	16.828
	Reiskosten	2.997	2.500	2.015
	Kosten salaris administr.	1.150	1.100	1.100
	Huur / accommodatiekosten	5.716	5.600	5.539
	Organisatiekosten	1.897	4.000	3.419
	Materiaalkosten	290	1.000	856
	Kosten scholing / opvoeding / andere	218	1.500	900
	Representatie / vermaak	838	500	481
	Kosten publiciteit algemeen	795	4.500	3.532
	- Nieuwsbrief	128	--	582
	- Jaarverslag	1.257	--	1.378
	Uitgaven project "Weet wat er Speelt" *)	--	18.850	15.888
	Uitgaven project "Levenslessen"	1.114	8.700	7.166
	Tegenboekhouding reiskosten pastoren	170	--	486
	Overige baten & lasten / vorige jaren - omroepen	589	500	177
	Totaal uitgaven	57.457	88.150	76.968
	Resultaat	-726	-4.500	-3.327
	Alg. reserve: Saldo (1-12-2011)	7.485		
	Af. resultaat 2012	-710		
	Saldo 31-12-2012	6.775		

1-1-2013 / MB - C

*) zie specificatie

Stichting VPSG	BALANS PER 31 DECEMBER 2012	
	31-12-12	31-12-11
Activa		
Inventaris	600	900
Geldmiddelen	84.960	80.406
Te vorderen:		
rente 2011	1.798	1.808
Vooruitbetaalde kosten:		
Huur jan. 2013/12	350	350
Totaal activa	87.708	83.464
Passiva		
Crediteuren:		
-kosten salaris adm. '12	1150	
-loonheffing '12	985	
-overigen	193	
	2.328	2.979
Saldo project "Weet wat er Speelt" *)	3.911	
" " " " "Bewegingsgroep"	1.694	
Voorzieningen:		
-Stemmingsfonds	1.000	1.000
-Aanschaf inventaris	2.000	2.000
-voorz. personeelsverplichtingen	70.000	70.000
Algemene reserve:		
Saldo 31-12-'11	7.485	
Af. radelig resultaat '12	-710	
Alg. reserve 31-12-'12	6.775	7.485
Totaal passiva	87.708	83.464

4-02-2013

MB

De ondergetekenden *B. Kroon* *J. Brussel* hebben op 2013 de boeken en bescheiden gecontroleerd en akkoord bevonden. Zij verklaren dat de gepresenteerde cijfers een getrouw beeld geven van de resultaten van de Stichting VPSG over 2012 en de financiële positie per 31-12-2012.

*) zie specificatie

Toelichting op de financiën

2012 een spannend jaar. Hoe verlopen onze projecten en hebben we genoeg financiën om onze medewerkers te betalen?

De inspanning om de financiën voor ons werk rond te krijgen is telkens een opgave en zorg. We zijn dan ook dankbaar voor alle gulle giften en danken de gevers voor de financiële ondersteuning om ons werk ook in 2012 weer uit te voeren en zichtbaar te maken zoals aangegeven in dit jaarverslag, in de nieuwsbrieven en op onze website.

Bij onze evaluatie en prognoses in de herfst calculeerden we nog een tekort van ongeveer € 12.000,-. We zijn door spontane extra bijdragen gelukkig met een klein tekort van € 710,- geëindigd. Hiervoor hebben we een garantstelling van de stichting Het R.C. Maagdenhuis gekregen om dit tekort te dekken.

Het project 'Levenslessen' heeft een tekort van € 1.114,- en wordt uit het budget van de VPSG aangevuld (zie pagina 11).

Voor 2013 zal hernieuwde fondswerving plaatsvinden om alle plannen te kunnen uitvoeren. Ons andere project 'Weet wat er speelt' draait volop en ook de financiering voor 2012 was voldoende. De ontvangstkant laat een reserve voor 2013 zien van € 3.911,-. In 2013 zal ook hiervoor weer extra fondswerving gaan plaatsvinden. In de begroting is voor beide projecten respectievelijk € 6.650,- en € 17.200,- opgenomen.

Een aantal fondsen/instellingen, diaconieën in de provincie en donateurs hebben de VPSG dit jaar weer gesteund voor € 43.395,-. Daar zijn we zeer dankbaar voor. De Diaconie van de Protestantse Gemeente Haarlem heeft voor het project 'Bewegen' € 2.000,- bijgedragen. Het restant gebruiken we om het project in 2013 voort te zetten. De huurkosten worden ook voor een deel door de Diaconie, onze huisbaas, gesubsidieerd. De VPSG bijdrage hierin is € 5.716,-. Daarnaast mogen we voor niets apparatuur en materiaal van de diaconie gebruiken om onze Nieuwsbrieven te drukken.

De salarisadministratie levert voor 2013 een besparing op door dit onder te brengen bij een ander salarisbureau.

De VPSG heeft het ANBI keurmerk (Algemeen Nut Beogende Instelling), waardoor giften aan de VPSG aftrekbaar zijn voor de inkomstenbelasting en we zullen dit in de fondswerving aangeven.

Onze kantoorruimten aan de Nieuwe Groenmarkt voldoen uitstekend. De ruimten worden maandag, dinsdag en woensdag door onze medewerkers volop gebruikt.

We hebben een kleine horizontale organisatie en alles is goed op orde en we beperken onze organisatiekosten dan ook tot een minimum van € 3.893,-. De stijging betreft een voorraad postzegels. Voor 2012 hebben we voor gebruik aan materiaal- en bestuurskosten totaal € 1.128,- uitgegeven. De salariskosten voor onze medewerkers van € 38.200,- is echter de grootste kostenpost, waarvan dit jaar ook een groot deel van het project 'Levenslessen' ten laste kwam van de VPSG.

De heer Mar Blonk is al vanaf het begin van de VPSG, dus al 26 jaar, onze boekhouder op vrijwillige basis. Boekhouden en de VPSG zijn twee van zijn passies. We zijn hem dan ook dank verschuldigd voor de cijfers van 2012 en spreken onze waardering uit voor het nauwgezet en gedetailleerd vastleggen van alle inkomsten en uitgaven.

De boekhouding werd goedgekeurd door de kascommissie in de personen van Kees Brussel en Bert Kroon.

We zijn dan ook ontzettend dankbaar voor een ieder die een bijdrage leverde zowel financieel als met menskracht en kijken met goede moed naar het jaar dat weer voor ons ligt.

Februari 2013

Govert Jeronimus, *penningmeester VPSG*

STICHTING VPSG

Bestuur

Drs. Theo van Driel, voorzitter, Blokker
Dhr. Govert Jeronimus, penningmeester, Haarlem
Mw. Agaath van den Hogen, Volendam
Drs. Niny van Oerle-van der Horst, Haarlem
Drs. Fieke Klaver, Vijfhuizen

Medewerkers

Mw. Maddy de Bruin-Meijer, *pastoraal counselor en projectleidster 'Levenslessen'*
Drs. Gezien van der Leest, *coördinator*
Mw. Marthe Link, *pastoraal counselor*
Drs. Jeannette Deenik-Moolhuizen, *projectleidster 'Weet wat er speelt'*

STICHTING VPSG

advies en ondersteuning bij vragen
rond seksueel geweld, godsdienst en zingeving

Adres:

Nieuwe Groenmarkt 8, 2011 TW Haarlem

Telefoon: 023-5328222

Aanwezig op dinsdag en woensdag van 10.00 uur tot 16.00 uur

e-mail: info@vpsg.nl

webpagina: www.vpsg.nl

Bank: 390070 of 333945042

